

PAULO COELHO

Veronika Ölmek İstiyor

63. BASKI

Ceviri: HALDUN PAMİR

♥ can
çağdaş

PAULO COELHO
VERONİKA
ÖLMEK İSTİYOR

Can Çağdaş

Veronika Ölmek İstiyor, Paulo Coelho

Çeviri: Haldun Pamir

Veronika decide morrer

© 1998, Paulo Coelho

© 2000, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Sant Jordi Asociados Agencia Literaria S.L.U. (Barcelona, İspanya) aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.paulocoelhoblog.com

1. basım: 2000

63. basım: Mayıs 2020, İstanbul

Bu kitabın 63. baskısı 10000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Özkaracan Matbaacılık ve Ciltçilik San. ve Tic. Ltd. Şti.

Evren Mah. Gülbahar Cad. No: 62 Bağcılar / İstanbul

Sertifika No: 45469

ISBN 978-975-07-3015-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750730153

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

PAULO COELHO
VERONİKA
ÖLMEK İSTİYOR

ROMAN

Çeviri

Haldun Pamir

♥can

Paulo Coelho'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Simyacı, 1996

Piedra Irmağı'nın Kıyısında Oturdum Ağladım, 1997

Beşinci Dağ, 1998

Şeytan ve Genç Kadın, 2001

Işığın Savaşçısının Elkitabı, 2003

On Bir Dakika, 2004

Zahir, 2005

Hac, 2006

Portobello Cadısı, 2008

Kazanan Yalnızdır, 2009

Brida, 2010

Elif, 2011

Akra'da Bulunan Elyazması, 2012

Aldatmak, 2014

Casus, 2016

PAULO COELHO, 1947'de Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinde doğdu. Kendini tümüyle edebiyata vermeden önce tiyatro yönetmenliği, oyunculuk, şarkı sözü yazarlığı ve gazetecilik yaptı. 1986'da yayımlanan *Hac* adlı ilk romanının ardından gelen *Simyacı*'yla dünya çapında üne erişti. *Simyacı*, 20. yüzyılın en önemli yayıncılık olaylarından biri oldu, 56 dile çevrildi ve 65 milyon sattı. Coelho, *Brida* (1990) *Piedra Irmağının Kıyısında Oturdum Ağladım* (1994), *Beşinci Dağ* (1996), *Işığın Savaşçısının Elkitabı* (1997), *Veronika Ölmek İstiyor* (1998), *Şeytan ve Genç Kadın* (2000), *On Bir Dakika* (2003), *Zahir* (2005), *Portobello Cadısı* (2006), *Kazanan Yalnızdır* (2008), *Elif* (2011), *Akra'da Bulunan Elyazması* (2012), *Aldatmak* (2014), *Casus* (2016) ve *Hippi* (2018) gibi yapıtlarıyla sürekli olarak çoksatar listelerinde yer aldı. 81 dilde yayımlanan kitaplarının toplam satışı 225 milyonu geçti. Bugüne kadar pek çok ödül ve nişana değer görülen Coelho, Birleşmiş Milletler Barış Elçisi ve Brezilya Edebiyat Akademisi üyesidir.

Ben size, yılanları ve akrepleri ayak
altında ezmek ve düşmanın bütün
gücünü alt etmek için yetki verdim.
Hiçbir şey size zarar vermeyecektir.¹

1. Yeni Ahit, "Luka", 10:19.

Ben farkına varmadan bana yardım etmeye
başlayan S.T. de L. için.

11 Kasım 1997 günü Veronika kendini öldürme zamanının –sonunda!– geldiğine karar verdi. Bir manastırda kiraladığı odasını dikkatlice temizledi, kaloriferi kapattı, dişlerini fırçaladı ve yatağına uzandı.

Dört kutu uyku ilacını başucu sehpasının üstünden aldı. Bunları ezip suya karıştırarak içmektense birer birer yutmaya karar vermişti; çünkü niyet ile hareket arasında her zaman bir kopukluk vardır. O, yarı yoldan dönme özgürlüğüne sahip olmak istiyordu. Gene de yuttuğu her hapla birlikte, kararının daha da kesinleştiğini hissediyordu. Beş dakika sonra kutular boşalmıştı.

Bilincinin ne kadar sürede kaybolacağını kestiremediğinden yatağının üstüne Fransızca *Homme* dergisinin, çalıştığı kütüphaneye daha yeni gelmiş olan son sayısını koymuştu. Bilgisayar bilimine özel bir ilgisi yoktu ama dergiyi karıştırırken bir bilgisayar oyunu hakkında bir makale gördü (şu CD-ROM’lardan biri). Oyunun yaratıcısı Paulo Coelho adlı Brezilyalı bir yazardı ve bu yazarla Grand Union Oteli’nin kafesinde bir konferansta tanışmıştı. Kısacık konuşmuşlar, sonunda yazarın yayıncısı tarafından, onlarla birlikte akşam yemeğine gelmesi

önerilmişti. Ama yemekte daha pek çok kişi vardı, herhangi bir konuda derinlemesine konuşma fırsatı olmamıştı.

Gene de yazarla tanışmış olması, onu kendi yaşamının bir parçası saymasına yol açtığından, adamın çalışmasıyla ilgili bir makaleyi okumanın vaktin geçmesini sağlayacağını düşündü. Tam da ölümü beklediği sırada kendisini hiç mi hiç ilgilendirmeyen bilgisayar bilimi konusunda bir yazı okumaya başladı Veronika. Bu, ömrü boyunca yaptığı şeylere uygundu aslında; hep en kolay seçeneği, el altında ne varsa onu yeğlemişti. İşte bu dergi gibi örneğin.

Ama şaşırtıcı bir şey oldu, yazının ilk satırı onun doğal edilginliğini sarstı (uyuşturucular daha midesinde erimemişti bile, ama Veronika doğuştan edilgindi) ve ömründe ilk kez şu günlerde tanıdıkları arasında pek moda olan bir sözün doğru olup olmadığını düşündü: “Bu dünyada hiçbir şey rastlantı sonucu meydana gelmez.”

Tam da ölmeye başladığı anda nereden çıkmıştı bu ilk satır? Kendisine yönelik gizli mesaj mıydı bu; basit rastlantılar yerine gizli mesajlar vardıysa?

Bilgisayar oyununun resminin hemen altındaki yazısına şu sözlerle başlamıştı gazeteci:

“Slovenya nerededir?”

“Bu kadar olur yani,” diye düşündü, “Slovenya’nın nerede olduğunu hiç kimse bilmiyor.”

Oysa Slovenya diye bir yer vardı işte; dışarıdaydı, içerideydi, çevresindeki dağlarda, şu anda baktığı meydana daydı; Slovenya onun ülkesiydi.

Dergiyi bir yana attı, Slovenler hakkında hiçbir şey bilmeyen bir dünyaya öfkelenmesi anlamsızdı şu aşamada; vatanın onuru artık onu ilgilendirmiyordu. Şimdi

kendi kendisiyle gurur duyma zamanıydı, şimdi yaptığı şeyi yapabildiği, en sonunda cesaretini toplayıp bu yaşama veda edebildiği için. Ne büyük bir sevinç! Üstelik her zaman düşlediği biçimde yapıyordu bu işi; hiçbir iz bırakmayan uyku haplarını kullanarak.

Neredeyse altı aydır bu hapları elde etmek için uğraşıyordu Veronika. Bir türlü beceremeyeceğine inanarak bileklerini kesmeyi bile göze almıştı bir ara. Odasının kan revan içinde kalacağı, rahibelerin ne yapacaklarını bilemeyip sıkıntıya düşecekleri önemli değildi; ne de olsa intihar eden biri, önce kendini, sonra başkalarını düşünmek durumundaydı. Ölümünün olabildiğince az sıkıntı yaratması için elinden geleni yapmaya hazırды, eğer tek yol bileklerini kesmekse başka seçeneği yoktu. Rahibeler de odayı çabucak temizleyip olayı çabucak unutacaklardı elbette, yoksa odayı yeniden kiralamakta zorluk çekerlerdi. Yirminci yüzyılın sonunda yaşıyor olabiliriz, ama insanlar hâlâ hortlaklara inanıyor.

Ljubljana'da bulunan az sayıdaki yüksek binalardan birinin tepesinden atabilirdi kendini tabii, ama onca yükseklikten düşmesinin sonucunda, ana babasına daha da büyük acılar çektirmeyecek miydi? Kızlarının öldüğü şokundan kurtulmaya fırsat bulamadan onun paramparça olmuş cesedini görmek, teşhis etmek zorunda kalacaklardı. Hayır hayır, kan kaybından ölmekten daha kötü bir çözümdü bu, çünkü kendisi için her şeyin en iyisini isteyen iki insan üzerinde silinemeyecek izler bırakacaktı:

“Kızlarının ölümüne er geç alışıyorlardı. Ama paramparça olmuş bir kafatasını unutmak imkânsızdı.”

Kendini vurmak, yüksek bir yapıdan atlamak, kendini asmak, bu seçeneklerden hiçbiri onun kadınına doğasına uymuyordu. Kadınlar kendilerini öldürmek için çok daha romantik yöntemler seçer; bileklerini kesmek ya da

aşırı dozda uyku ilacı almak gibi. Terk edilmiş prensesler ve Hollywood yıldızları bunun sayısız örneğini gözler önüne sermiştir.

Yaşamın, harekete geçmeden önce doğru ânı beklemekten ibaret olduğunu biliyordu Veronika. Sonunda öyle de oldu. Geceleri bir türlü uyuyamadığına dair yakınmaları sonucu, iki arkadaşı, güçlü bir uyuşturucudan ikişer paket bulup getirdiler ona; kentin gece kulüplerinden birinde çalışan müzisyenler kullanıyormuş bunları. Veronika dört paketi de yatağının başucundaki sehpayaya koyup bir hafta elini sürmedi; yaklaşan ölümle flört ederek, insanların yaşam adını verdikleri şeyle –hiçbir duygusallığa yer vermeden– vedasını tamamlamayı bekledi.

Şimdi oraya varmıştı işte! İş sonuna dek götürmüştü ve kalan şu kısa sürede ne yapacağını bilemediği için canı sıkılıyordu.

Biraz önce okuduğu saçma sapan soru geldi aklına yeniden. Bilgisayarlarla ilgili bir yazı nasıl oluyor da bu kadar salak bir soruyla başlayabiliyordu: “Slovenya nerededir?”

Yapacak daha ilginç bir şey bulamadığından, söz konusu yazıyı sonuna kadar okumaya karar verdi. Böylece öğrendi ki, bu bilgisayar oyunu Slovenya’da –orada oturanlar dışında kimsenin nerede olduğunu doğru dürüst bilemediği o tuhaf ülkede– gerçekleştirilmiş, çünkü orada işçi ücretleri çok düşükmüş. Birkaç ay önce, ürünün Fransız yapımcısı, ürünü tanıtmak için dünyanın her yanından çağırdığı gazetecilere Vled’de müthiş bir parti vermiş.

Veronika, kentte büyük yankılar uyandıran bu parti hakkında bir şeyler okuduğunu hatırladı: CD-Rom’un Ortaçağ atmosferini yansıtsın diye şatonun baştan aşağı yeniden düzenlenmesinin yanı sıra yerel basında bir baş-

ka polemik ön plana çıkmıştı: Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, İspanya gibi ülkelerden gazeteciler davet edildiği halde bir tek Sloven'in çağrılmamış olması uzun uzun tartışılmıştı.

Homme dergisinin muhabiri –ki ömründe ilk kez Slovenya'ya gelmişti ve bütün masrafları başkalarınca ödenmiş bu ziyaretin tadını öteki gazetecilerle gevezelik ederek, sözde esprili yorumlar yaparak, şatoda sunulan bedava yiyecek içecekleri mideye indirerek çıkarmıştı besbelli– makalesine ülkesinin ukala entelektüellerinin hoşuna gidecek bir espriyle başlamayı uygun görmüştü. Dergideki meslektaşlarına buranın yerel âdetleri üstüne kim bilir ne yalanlar atmıştı üstelik; ola ki Sloven kadınlarının ne kadar kötü giyindiklerinden de söz etmiştir.

Neyse, bu onun sorunuydu. Veronika ölüyordu ve başka dertleri vardı, ölümden sonra yaşam var mı, cesedi ne zaman bulunacak falan gibi... Gene de –ya da belki, sırf almış olduğu bu önemli karar yüzünden– makale kafasına takılmıştı.

Manastırın penceresinden Ljubljana'nın küçük bir meydanına bakıyordu. "Slovenya'nın nerede olduğunu bilmiyorlarsa Ljubljana bir mit olmalı," dedi kendi kendine. Atlantis ya da Lemuria gibi insanların hayal gücünü zorlayan başka kayıp diyarlar gibi. Dünyanın hiçbir yerinde, hiç kimse, Everest Tepesi'nin nerede olduğunu sorarak bir yazıya başlamayı aklından geçirmezdi; hayatta orada bulunmamış olsalar bile. Ama işte, Avrupa'nın orta yerinde bir gazeteci böyle bir soru sormaya utanmıyordu, çünkü okurlarının Slovenya'nın, kaldı ki oranın başkenti Ljubljana'nın nerede olduğunu bilemeyeceklerinin farkındaydı.

İşte o zaman vaktini geçirecek bir yol buldu Veroni-

ka. İlaçları alalı on dakika olduğu halde hiçbir bedensel değişim hissetmediğine göre, yaşamının son edimi, şu dergiye bir mektup yazmak, Slovenya'nın eski Yugoslavya'nın bölündüğü beş yeni cumhuriyetten biri olduğunu açıklamak olacaktı.

Bu mektup, onun intihar mektubu olacaktı. Ölümünün gerçek nedenleri konusunda hiçbir açıklama yapmayacaktı.

Cesedini bulduklarında, bir dergi, ülkesinin yerini bilmeyen bir dergi yüzünden yaşamına son verdiğine inanacaklardı. Gazetelerde yer alacak polemikleri düşünüp güldü: Ülkesinin onuru uğruna canına kıydığı için kimileri ondan yana çıkacak, kimileri de ona karşı tavrı alacaktı. Kendi fikrinin de bu kadar çabuk değişebilmesi onu şaşkınlığa uğrattı; daha birkaç dakika önce şimdikininki tam tersini düşünmüş, dünyanın ve başka coğrafi sorunların onu hiç mi hiç ilgilendirmediğine inanmamış mıydı?

Mektubu yazdı. O anda yaşadığı keyif, ölmenin gerekliliği konusunda neredeyse yeniden düşünmesine yol açacaktı. Ama hapları almıştı artık, geri dönmek için çok geçti.

Zaten bu gibi keyifli anları hiç yaşamamış da değildi. Sürekli depresyon halinde yaşayan, hüznü, nefret dolu biri değildi, kendisini bu yüzden öldürmüyordu ki. Ljubljana sokaklarında neşe içinde az mı dolaşmıştı güneşli öğle sonlarında? Sonra, şairin heykelinin bulunduğu bu küçük meydanı kar yağarken seyretmek de hoştu. Bir seferinde neredeyse bütün bir ay boyunca sanki bulutların üstünde gezmişti, sırf o meydanın ortasında hiç tanımadığı biri ona bir çiçek verdi diye.

Son derece normal bir insan olduğuna inanıyordu. Ölmeye karar vermesinin çok basit iki nedeni vardı, bunları açıklayan bir mektup bırakacak olsa pek çok kişinin ona hak vereceğinden hiç kuşkusu yoktu.

Birinci neden: Yaşamındaki her şey hep aynıydı ve bir kez gençliği sona erdi mi hep yokuş aşağı gideceği belliydi: Yaşlılık, dönüşü olmayan izler bırakacak, hastalıklar birbirini kovalayacak, dostlar birer birer yok olacaktı. Yaşamını sürdürmekle hiçbir şey kazanmayacaktı, tam tersine acı çekme olasılığı hep artacaktı.

İkinci neden daha felsefiydi: Veronika gazete okuyan, televizyon seyreden, dünyada olup bitenlerden haberi biriydi. Her şey yanlıştı ve kendisi herhangi bir şeyi düzeltebilecek durumda değildi – bu, tamamıyla âciz olduğu duygusunu büyütüyordu içinde.

Kısa bir süre sonra ömrünün son yaşantısı gerçekleşecek ve bu ötekilerden çok farklı olacaktı: ölüm. Mektubu bitirip bir kenara koydu, daha acil, o sırada yaşamakta olduğu olayla (daha doğrusu, ölümüyle mi demeli?) daha uyumlu konulara yoğunlaştırdı dikkatini.

Ölmenin nasıl bir şey olduğunu hayal etmeye çalıştı, herhangi bir sonuca varamadı.

Ayrıca bu konuda kafa yorması anlamsızdı, çünkü birkaç dakika sonra sorunun yanıtını öğrenecekti.

Kaç dakika sonra?

Hiç bilemiyordu. Gene de herkesin kendi kendine sorduğu bir sorunun yanıtını da pek yakında alacağından pek hoşnuttu: Tanrı var mı?

Pek çok kişinin aksine, yaşamının temel sorularından biri olmamıştı bu. Komünist rejim döneminde okullarda verilen resmî bilgilere göre yaşam, ölümle son buluyordu, kendisi de bu fikri benimsemişti. Öte yandan, ana babasının, onların da ana babalarının kuşağı hâlâ kiliseye devam ediyor, dualarını ediyor, hacca gidiyor ve Tanrı'nın kendilerine kulak verdiği kesinkes inanıyorlardı.

Yirmi dört yaşında ve geçirebileceği her türlü yaşan-

tıyı geçirmiş olan Veronika –ki bu da az bir şey sayılmazdı– her şeyin ölümle son bulacağından hemen hemen emindi. İntiharı bu yüzden seçmişti ya işte: en sonunda özgürlük, sonsuza varan unutuş.

Çok derinlerde bir yerde gene de bir kuşku vardı aslında: Ya Tanrı varsa? Binlerce yıllık uygarlık tarihi, intiharı tabulaştırmış, tüm dinler bunu yasaklamıştı. İnsanoğlu yaşam mücadelesi vermeli, boyun eğmemeli, üretmeli ve üretmeli. Toplumun çalışacak birilerine ihtiyacı var. Bir çift, aralarındaki aşk bitmişse bile birlikte kalmak durumundadır, her ülkenin askerlere, politikacılara, sanatçılara gereksinimi vardır.

“Tanrı varsa –ki ben olmadığına gerçekten inanıyorum– insan aklının sınırları olduğunu da bilir. Yoksulluğu, haksızlığı, açgözlülüğü, yapayalnızlığı, bütün bu karmaşayı o yaratmadı mı? Mutlaka çok iyi niyetlerle girişmiştir bu işe, ama sonuçlar bir felaket. Tanrı varsa bu dünyayı erkenden terk etmeyi seçen yaratıklara karşı cömert davranacaktır, hatta bizi burada vakit harcamaya zorladığı için özür bile dileyebilir.”

Tabuların, boş inançların canı cehenneme! Pek dindar olan annesine soracak olsanız, Tanrı’nın, geçmişi, şimdiki zamanı, geleceği bildiğini söyleyecektir. İyi ya, onu bu dünyaya gönderirken, günün birinde intihar edeceğinin de kesinlikle bilincindeydi öyleyse. Dolayısıyla bu intihar, onu şaşkınlığa, şoka uğratmayacaktır.

Veronika midesinin bulandığını hissetti, çok hızla artan bir bulantı.

Birkaç saniye sonra penceresinden görünen meydana yoğunlaştıramayacaktı dikkatini. Mevsimin kış olduğunu, saatin öğleden sonra dört dolayında olduğunu biliyordu, güneş hızla batıyordu. Öteki insanların yaşama-

yı sürdüreceklerini de biliyordu. Tam da o anda sokaktan geçen genç bir adam onu pencerede gördü, ölmek üzere olduğunu hiç bilmeden baktı kıza. Bir grup Bolivyalı müzisyen (Bolivya nerededir? Dergilerde bu soru neden hiç sorulmaz?) ünlü Slovenyalı ozan France Prešeren'in heykelinin önünde çalıyordı. Ülkesinin halkı üzerinde onca derin izler bırakmış bir ozan...

Meydandan yükselen müziğin sonunu işitecek kadar yaşayacak mıydı? Yaşamının sonu için çok güzel bir an olurdu bu: Akşamüzeri, dünyanın öbür ucundan bir ülkenin düşlerini anlatan bir ezgi, sıcacık, minik bir oda, yoldan geçen yakışıklı genç adam; hayat dolu, nedense durup kendisine bakmaya karar vermiş. Hapların etkisi başlamıştı ve bu adamın onu gören son kişi olduğunu düşündü.

Genç adam gülümsedi, kız ona gülümseyerek karşılık verdi; kaybedeceği bir şey yoktu ki. Adam el salladı, kız başka bir yere bakıyormuş gibi yaptı, genç adam fazla ileri gitmişti. Bunun üzerine bozulan genç adam yoluna devam etti, penceredeki yüzü sonsuza dek unutarak.

Gene de Veronika, son bir kez biri tarafından beğenilmiş olmaktan keyif duydu. Sevgisizlik yüzünden öldürmüyordu kendini. Ailesi tarafından sevilmediği ya da para sorunları ya da amansız bir hastalığı olduğu için de değildi.

Veronika, Ljubljana'da bu güzel akşamüstünde, meydana Bolivyalı müzisyenler çalarken, genç bir adam penceresinin önünden geçerken ölmeye karar vermişti ve gözlerinin gördüğü, kulaklarının işittiği şeyler onu mutlu ediyordu. Bunları bir otuz, kırk ya da elli yıl daha görmeye devam etmeyeceğini bildiğinden daha da mutluymuştu çünkü o zaman bütün orijinallikleri kaybolacak ve her şeyin tekrarlandığı her günün bir öncekine ve sonrakine benzediği bir yaşam trajedisine dönüşeceklerdi.

"Paulo Coelho'nun ustalığı, herkese seslenebilmesinden kaynaklanıyor. Sevecen ama etkili bir öğretmen. Kitapları tüm dünyada 100 milyon satmış olan Coelho'nun şaşırtıcı çekiciliğinin nedeni de bu olsa gerek."

Dana Goodyear, *The New Yorker*

Veronika her istediğine sahip görünen, renkli bir yaşam süren, yakışıklı erkeklerle gezip tozan genç bir kadın olmasına karşın mutlu değildir. Yaşamında bir şeylerin eksikliğini hissetmektedir. Başarısız bir intihar girişiminin ardından, kendini bir akıl hastanesinde bulur. Üstelik çok kısa bir ömrü kaldığını öğrenir. Zaten ölmek isteyen Veronika bu süreçte, başka dünyaların insanlarını tanıırken kendi kimliğini de keşfetmeye başlar...

Paulo Coelho'nun ülkemize yakın bir coğrafyada, Bosna ve Slovenya'da geçen *Veronika Ölmek İstiyor* adlı romanı, varoluşumuzun her dakikasına yaşam ile ölüm arasında bir seçim olarak yaklaşıyor. Toplumun alışılmış kalıplarının dışına çıkan, farklı düşünceleri yüzünden önyargıları göğüslemek zorunda kalan insanları anlatıyor.

#mutsuzluk #yoksunluk #intihar #yaşamiradesi #seçmek #cesaret

 can

canayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [t](#) canayinlari

roman

ISBN: 978-975-07-3015-3

9 789750 730153